KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

HETI Järeä

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006,2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä	22.04.2015
Tarkistuspäivä	22.04.2015

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi	HETI Järeä
Kemiallinen nimi	Kaliumhydroksidi kalilipeä
REACH-rek.nro	01-2119487136-33
CAS-numero	1310-58-3
EY-numero	215-181-3
Indeksinumero	019-002-00-8
Tuotekoodi	32. 15737814, 15737815
GTIN-nro	6414504687492, 6414504687515

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tukes käyttötarkoituskoodi (KT)	Puhdistus– ja pesuaineet (9)
Aineen/seoksen käyttö	Viemärinaukaisuaine
Toimialakoodi (TOL)	Siivouspalvelut (N812)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Valmistaja

Yrityksen nimi	Berner Oy/Pro
Toimiston osoite	Hitsaajankatu 24
Postiosoite	PL 22
Postinumero	00811
Paikkakunta	Helsinki
Maa	Suomi
Puhelin	02079100
Sähköposti	pro@berner.fi

1.4. Hätäpuhelinnumero

Hätänumero	Kuvaus: HUS Myrkytystietokeskus suora puh. (09) 471 977, 24 h (vaihde (09) 4711)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokittelu 67/548/ETY tai 1999/45/EY mukaisesti	C;R22;R35
Luokitus asetuksen (EY) N: o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti	Skin Corr. 1A;H314 Acute Tox. 4;H302
Aineen / seoksen vaaralliset ominaisuudet	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. Haitallista nieltynä.

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit (CLP)

Etiketin tiedot	Kaliumhydroksidi kalilipeä 90 – 95 %
Huomiosana	Vaara
Vaaralausekkeet	H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. H302 Haitallista nieltynä.
Turvalausekkeet	P260 Älä hengitä pölyä/savua/kaasua/sumua/höyryä/suihketta. P303+P361+P353 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuhdo/suihkuta iho vedellä. P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. P310 Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin. P405 Varastoi lukitussa tilassa. P501 Hävitä sisältö/pakkaus noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä säännöksiä.

2.3. Muut vaarat

Muut vaarat	-

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1 Aineet

Aineosa, lisätietoja	Yhden ainesosan aine

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö
Kaliumhydroksidi kalilipeä	CAS-numero: 1310-58-3 EY-numero: 215-181-3 Indeksinumero:	Xn; R22 C; R35 Acute Tox. 4;H302	90 – 95 %

	019-002-00-8 REACH-rek.nro: 01-2119487136-xx	Skin Corr. 1A;H314

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus. Myrkytyksen oireet saattavat ilmaantua vasta useiden tuntien jälkeen. Pidettävä lääkärin tarkkailun alaisena vähintään 48 tunnin ajan.
Hengitystiet	Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Mikäli hengitysvaikeuksia: pidettävä puoli-istuvassa asennossa. Välittömästi yhteys lääkäriin.
Ihokosketus	Jos tuotetta joutuu iholle, ihoa on huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä.
Silmäkosketus	Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan. Suojaa terve silmä. Välittömästi lääkäriin. Jatka silmien huuhtelua kuljetuksen ajan.
Nieleminen	Ei saa oksennuttaa. Mikäli tajuissaan: Huuhdeltava suu. ja juotava runsaasti vettä (pienin kulauksin). On välittömästi mentävä lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleiset oireet ja vaikutukset	Allergiset reaktiot, punoitus, ihottuma, hilseily, rakkulamuodostus.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Lääketieteellinen hoito	Tarvittaessa happea. Pidettävä lääkärin tarkkailun alaisena vähintään 48 tuntia.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusvälineet	Tuote ei itsessään pala. Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.
Soveltumattomat sammutusvälineet	Märkäsammutus aiheuttaa syöpymis– ja liukastumisvaaran. Reagoi voimakkaasti veden kanssa muodostaen lämpöä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat	Voi reagoida kemiallisesti reaktiivisten metallien, kuten sinkki, alumiini, magnesium, kupari jne kanssa muodostaen vetyä. Vetykaasu voi muodostaa ilman kanssa räjähtäviä seoksia.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet	Paineilmalaite ja suojapuku
Muut tiedot	Tuote ei ole palava, mutta räjähdyksen mahdollisuus on olemassa. Tulipalon jäännöksien ja saastuneen sammutusveden jatkokäsittely on hoidettava paikallisten viranomaisten määräysten mukaan.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Yleiset toimenpiteet	Käytä asianmukaisia suojaimia. Katso kohta 8. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet	Ei saa päästää maahan, viemäriin eikä pinta– tai pohjaveteen. Tuki vuoto mikäli se on vaaratta tehtävissä.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Muut tiedot	Käytettävä neutralointiainetta. Käytettävä mekaanista käsittelylaitteistoa. Puhdistuksen jälkeen voidaan pieniä määriä huuhtoa pois vedellä.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita	Sopivat henkilönsuojaimet ks kohta 8. Jätteiden hävitys ks. kohta 13

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely	Vältettävä pölyn muodostusta. Suojattava fyysisiltä vaurioilta. Veden lisääminen tuotteeseen vapauttaa lämpöä, joka saattaa johtaa voimakkaaseen kiehumiseen ja roiskumiseen. Tuote lisättävä hitaasti ja pieninä määrinä. Ei saa käyttää kuumaa vettä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi	Säilytettävä kuivassa, viileässä paikassa. Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Sopimattomat materiaalit : alumiini. Muodostaa syttyvää vetykaasua. Tuotteen tyhjätkin säiliöt saattavat muodostaa riskin, sillä niihin saattaa jäädä jäämiä. Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytyslähteistä.

7.3 Erityinen loppukäyttö

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Altistusraja-arvot	Vuosi
Kaliumhydroksidi kalilipeä	CAS-numero: 1310-58-3 EY-numero: 215-181-3 Indeksinumero: 019-002-00-8 REACH-rek.nro: 01-2119487136-xx	**HTP-arvo (15 min)** Arvo: 2 mg/m³	

DNEL / PNEC

Valvontaa koskevat muuttujat, huomautuksia	OSHA Permissible Exposure Limit (PEL): 2 mg/m3 (kattoarvo) ACGIH Treshold Limit Value (TLV): 2 mg/m3 (kattoarvo)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Toimenpiteet altistumisen estämiseksi

Tuotteeseen liittyvät toimenpiteet altistumisen estämiseksi	Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. Silmienhuuhtelulaite ja hätäsuihku. Huolellinen työhönopastus. Riisuttava tahriintunut vaatetus ja jalkineet sekä pestävä ne ennen seuraavaa käyttöä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet ja kasvot pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.

Hengityksensuojaus

Yleinen hengityksensuojaus	-

Käsien suojaus

Käsien suojauksen välttämättömät ominaisuudet	Käsien suojaukseen: läpäisemättömät butyylikumikäsineet, nitriilikumi käsineet, PVC– tai muut muovi käsineet . Käsineiden läpäisyaika tulee testata työpaikan oloihin sopivaksi.

Silmien tai kasvojen suojaus

Vaaditut ominaisuudet	tiiviisti asettuvat suojalasit

Ihonsuojaus

Ihon suojaus (muualla kuin käsissä)	Käytettävä sopivaa suojavarustusta. (Kertakäyttövaatetus, mikäli mahdollista).

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Kiinteä aine
Väri	valkoinen
Haju	hajuton
pH	Tila: Toimitustilassa Huomautukset: Alkalinen
Sulamispiste / sulamisalue	Huomautukset: 360 °C
Kiehumispiste ja -alue	Huomautukset: 1327 °C
Höyrynpaine	Huomautukset: 0 hPa
Suhteellinen tiheys	Huomautukset: 2,04 g/cm³
Liukenevuuden kuvaus	1120 g/l (20 °C)

9.2 Muut tiedot

Muut fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet	-

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus	Reagoi veden ja joidenkin metallien kanssa muodostaen vetyä. Reagoi myös pelkistävien sokerien, ruuan ja virvoitusjuomien kanssa muodostaen hiilimonoksidia.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus	-

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Reagoi voimakkaasti veden kanssa. Pitkäaikainen kosketus joidenkin metallien kanssa muodostaa vetykaasua.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet	Hygroskooppisena tuote paakkuuntuu kosteuden vaikutuksesta. Kuiva tuote sitoo helposti vettä ilmasta ja muodostaa voimakkaasti syövyttävää juoksevaa massaa. Kuumenee voimakkaasti liuetessaan.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit	Reagoi kiivaasti veden kanssa. Trikloorietyleeni. Vesi ja sen liuokset, eetterit, orgaaniset yhdisteet, typen yhdisteet, happokloridit. Vahvana emäksenä reagoi voimakkaasti happojen kanssa. Reagoi tiettyjen metallien, kuten alumiinin, sinkin, tinan ja näiden leejeringien kanssa muodostaen vetyä.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet	Reaktiossa useimpien metallien kanssa vapautuu syttyvää vetykaasua. Hiilihydraattien kanssa muodostaa hiilimonoksidia ja lämpöhajoaminen tuottaa kaliumoksidia.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Aineosan myrkyllisyystiedot

Aineosa	Kaliumhydroksidi kalilipeä
Välitön myrkyllisyys	**Myrkyllisyyden kuvaus:** Akuutti **Arvo:**

Seoksen välittömän myrkyllisyyden arvio

Välittömän myrkyllisyyden arviointi	LD50/suun kautta/rotta = 273 mg/kg. Myrkyllistä nieltynä.

Mahdolliset välittömät vaikutukset

Ärsytys	Voimakkaasti syövyttävää.

Viivästyneet vaikutukset

Yleinen hengitysteiden tai ihon herkistyminen	-
Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen	Terveydelle haitallista nieltynä. Sokeutumisen vaara kosketuksesta silmien kanssa. Tuotepöly saattaa aiheuttaa voimakasta limakalvojen ärsytystä (nenä, nielu ja silmät), yskää, aivastelua ja kyynelvuotoa. Syövyttää voimakkaasti ruoansylatuskanavaa aiheuttaen kovaa kipua, veristä oksennusta ja ripulia.

Syöpävaarallinen, sukusolujen perimää vaurioittava tai lisääntymiselle vaarallinen

Syöpävaarallisuuden arviointi	-

Altistumisen oireet

Muut tiedot	SKN-HMN 50 mg/24h/sev, SKN-RBT 50 mg/24h/sev, EYE-RBT 1 mg/24h /rinse mod, SKN-GPG 50 mg/24h/sev

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	Haitallista vesieliöille. Myrkyllisyys kalalle: LC50 (24h/96h): 80 mg/l (Mosquito fish), LC50 (96h): 179 mg/l (Fathead minnow), LC50/48t/vesikirppu (daphnia) = 60 mg/l, ErC50/96h/Selenastrum capricornutum = 61 mg/l

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus, huomautuksia	Ei hajoa. Tuote on emäksinen ja pysyvä. Uskotaan esiintyvän diassosioituneessa tilassa ympäristössä.

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyspotentiaali	Ei uskota olevan kertyvä.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus	Liukenee veteen.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-arvioinnin tulokset	Ei tiedossa.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Muut haittavaikutukset, huomautuksia	Water hazard class 1 (Saksa): Hieman vaarallinen vesistölle. Tuotetta ei saa antaa päästä vesistöihin laimentamattomana tai suuria määriä

	eikä myöskään neutraloimattomana.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Hävitettäessä ainetta otetaan huomioon paikallisten viranomaisten määräykset. Kontaminoituneet pakkaukset on myös hävitettävä paikallisten määräysten mukaan.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

ADR/RID/ADN	1813
IMDG	1813
ICAO/IATA	1813

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR/RID/ADN	Kaliumhydroksidi, kiinteä
IMDG	Kaliumhydroksidi, kiinteä
ICAO/IATA	POTASSIUM HYDROXIDE, SOLID

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8
Huomautukset	8

14.4 Pakkausryhmä

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5 Ympäristövaarat

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännöstön mukaisesti

ADR/RID Lisätietoja

Vaaran tunnusnro	80

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lainsäädäntö ja säädökset	-

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi	-

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H302 Haitallista nieltynä. H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Luokitus asetuksen (EY) N: o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti	Acute tox. 4; H302; Skin Corr 1A; H314;
Suositeltavat käyttörajoitukset	Vain ammattikäyttöön
Lisätietoja	Kts. kohta 1.3.
Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet	1. REACH ja CLP 2. STM: HTP-arvot 2014 3. Raaka-ainetoimittajien laatimat käyttöturvallisuustiedotteet
Versio	1